

VAJKAI ÚJSÁG

2024. május (IX. évfolyam 1. szám) Ingyenpéldány

Megőrizzük a neves múzeumalapító emlékét

Falunk szülöttjére, Khin Antalra emlékeztünk születésének 140. évfordulóján

A „Khin Antal 140” elnevezésű ünnepi rendezvényel emlékeztünk meg április 20-án arról, hogy 140 évvel ezelőtt született Vajkán **Khin Antal**, a Csallóközi Múzeum alapítója és első igazgatója, tanár, tudományos kutató, muzeológus, a csallóközi halászat és néphagyomány kiváló ismerője. A vajkai község háza nagytermében megtartott megemlékezést hagyományápoló és -teremtő szándékkal szervezte meg a Vajk Polgári Társulás közösen a vajkai önkormányzattal. Díszvendégként családjával jelen volt **Khin András**, Khin Antal unokája is. Az ünnepségen részt vett **Kénére Bodroghalmi Fruzsina**, a pozsonyi magyar nagykövetség diplomatája és községünk tesvértelepülésének, Lencseistvándnak a küldöttsége **Tóth Csaba** polgármester vezetésével.

„Bánjunk jól elődeink örökségével”

Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke köszöntőjében a hagyományápolás fontosságára mutatott rá. „*Aki nem tudja, honnan jött, az nem tudja, hova tart*” – mondta. Kötelességünk, hogy az emlékezésen túl tovább is fejlesszük azt, amit elődeink ránk hagytak, tette hozzá. Ehhez a megye is segítséget nyújt a két megyei fenntartású múzeum révén. Ezek egyike a Csallóközi Múzeum, amelyet annakidején Khin Antal alapított. Berényi kiemelte, hogy Nagyszombat megye kiemelten kezeli a halászatot, a vízimalmok történetét és karbantartását. Beszámolt az ezen a területen megvalósí-

tott fejlesztésekről és a pályázati lehetőségekről. Elmondta, hogy uniós alapokból sikerült felújítani a jókai vízimalmot, a közeljövőben a felújított tallósi vízimalmot adják át. Berényi kiemelte, hogy Vajka község is sikeresen pályázott a megyénél. A határon átnyúló együttműködési támogatásokra is lehet pályázni.

Anna, vagy, ahogy a doborgaziak és a vajkaik ismerhették, **Nina** néni visszaemlékezései szerint a család Hainburgból származott. Szintén tőle tudjuk, hogy a nagyapja Vajkán, míg ők Doborgazon éltek. Az óvónóként ismert Nina néniék a doborgazi töltés mellett laktak, a család mórteglából készült házáat 2015-ben bontották el.

„Vajka a szívemben egy kedves pont”

Az ünnepi megemlékezésen családjával részt vett Khin András, Khin Antal Budapesten élő unokája, aki meghatódva így nyilatkozott lapunknak: „*Vajka a szívemben egy kedves pont, csupa kedves emberrel! Hálásak vagyunk, hogy részesei lehettünk az Önök szervezésében ennek a szép megemlékezésnek. Nagyon jól éreztük magunkat. Köszönöm a sok munkát, amit itt Önök fáradságot nem kímélve beleraktak, hogy ez a nap így sikerülhetett. Remélem, még az idén családommal újra ellátogathatok Vajkára, és köszönöm a meghívást a Szent István-napra*”.

Jó hangulatú vízitúra zárta az ünnepséget.

Gazdag életút Vajkától Budapestig

Khin Antal életútját és munkásságát **Mathédesz Lajos** mutatta be. A somorjai helytörténetkutató, régész 2023 novemberében Somorjában előadással emékezett meg Khin Antal halálának 50. évfordulójáról. Khin Antal Khin Lajos halászmester és Tápay Mária első gyermekeként 1884. április 18-án Vajkán látta meg a napvilágot. Házuk a vajkai Dunaághoz alig 50 méterre állt a régi töltésnél, a vajkai kocsmá mellett utca végénél lévő töltésfeljárótól balra, de sajnos, ezt régebben lebontották. Antal nagycsaládban nőtt fel, kilencen voltak testvérek, ő volt a legidősebb. Legfiatalabb húga,

A vajkai közönség megtudhatta, mi fért bele abba a közel 90 évbe, ami az elismert tudósnak megadott. A Khin család tagjai generációkon át a halászat, főleg a vizahalászat mesterei voltak. Khin Antal iskoláit a Csallóközben végezte, majd Modrán folytatta és 1908-ban a Budapesti Tudományegyetemen szerzett középiskolai tanári oklevelet. Tanított Stubnyafürdőn, Somorján, Pozsonyban és Léván a tanítóképzőben igazgató volt. 1940 után Budapesten telepedett le, 1952-től a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főmunkatársa lett. A népi halászat és az ősfoglalkozások kutatásával foglalkozott. **1929-ben megalapította a somorjai Csallóközi Múzeumot,**

(Folytatás a 4. oldalon)

LAKOSSÁGI STATISZTIKA AZ UTÓBBI 5 ÉVBEN

	2019	2020	2021	2022	2023
Összlakosság	451	451	440	427	431
Születések	3	3	4	1	0
Elhunyt	10	11	8	13	8
Házasságkötés	3 polgári	1 egyházi	–	5 (3+2)	3
Kijelentkeztek	24	6	12	8	6
Bejelentkeztek	10	13	6	7	18

Forrás: Vajkai Anyakönyvi Hivatal és Lakossági Nyilvántartó adatai

Kétnapos lesz az ünnepség

Az idei **XX. Szent István-nap** előkészületeiről is tárgyaltak áprilisban az önkormányzati képviselők. A jubileumi ünnepséget kétnaposra tervezik: **már pénteken, augusztus 16-án este kezdődik a Mamma Mia előadás-sal. Másnap, augusztus 17-én Író Sándor atya mutatja be az ünnepi szentmisét, majd sor kerül az új kenyér megáldására, az ünnepi beszédre és a koszorúzásra a Szent István- emlékműnél. A kulturális műsorban fellép többek között Méry Rebeka és zenekara, este pedig Varga Miklós, Zoltán Erika és Kovács Koppány műsorát élvezheti a közönség.**

A vadászok nem fogadták el a képviselők javaslatát

Pajli Krisztina képviselő az áprilisi gyűlésen beszámolt arról, hogy a közelmúltban ő és Nagy Imre találkoztak a Kisszigeti Vadászszervezet tagjaival, Kiss Ferenc elnökkel, Liptai Istvánnal, Oross Gáborral és Varga Lászlóval.

A futballpálya melletti épület hátsó részéről volt szó, amely épp 20 éve az önkormányzat szerint törvényellenesen került a községtől a Kisszigeti Vadászegyesület (Poľovnícke združenie Malý ostrov) kezébe, miután az előző polgármester 1 szlovák koronáért eladta nekik. Pajli Krisztina elmondta: a vadászszervezetnek tolmácsoltuk, hogy az önkormányzat szeretné teljesen visszakapni az épületet, de ők ezzel nem értettek egyet. Mutattak egy határozatot, amely 2003-ban a társulás és az önkormányzat között született: szerintük ennek értelmében a falu akkor kapja vissza az épületet, ha feloszlik a vadászszervezet. Jelenleg ráadásul már 2 vajkai vadászszervezet is létezik, ezért merült fel aggály az épületrész esetleges további „privatizációjával” kapcsolatban. Mint megtört, 2021 áprilisában Vajkán a 161-es házszám alatt bejegyezték egy újabb, megtevesztően hasonló nevű Kisszigeti Vadászársaságot (Poľovnícka spoločnosť Malý ostrov, emellett 1994-től létezik az említett Kisszigeti Vadászegyesület (Poľovnícke združenie Malý ostrov) is, amely a szóbanforgó épületrészt megszerezte.

A találkozón szó volt a vadászok részéről önkényesen a falu épületéről lekött és elkerített kinti wc és a vadászok által épített engedély nélküli épületek esetleges legalizálásáról is. Ehhez viszont a falu segítségét kérték. Elmondtuk, hogy szeretnénk, ha ezt a két kérdést közösen mindenki megegyezésre rendeznénk, nyilatkozta lapunknak a képviselő. Hangsúlyoztuk, az önkormányzatnak nem az a célja hogy lebontassa a „fekete” épületeket. A vadászok „felajánlották”, hogy a falu által épített és részükre elkerített vévét bármikor használhatjuk akár gyermeknapon is, tette hozzá.

Miután a vadászok nem egyeztek bele abba, hogy az önkormányzat visszakapja az épület furcsa körülmények közt 1 szlovák koronáért eladott részét, Álló Donát azt javasolta, hogy azt, amit a vadászok felvetettek, vagyis hogy az épületek vissza kellene kerülnie a községhez abban az esetben, ha a vadászegyesület megszűnik, illetve, netán más használja, fektessék le szerződésbe, és legyen visszavezve a tulajdonlapra. „Jelen pillanatban ilyen jogi biztonságunk nincs, és ez igazán nem okozhat problémát a vadászoknak, hiszen ezt ők vetették fel - vélte Álló Donát.

Fontosnak tartom, hogy ezt a kérdést jogilag rendezzük, mert a történet

Az alsó faluvégén, a töltésfeljáró után található hűsölő környékén is szükség volt a rendcsinálásra. Itt egy közelben lakó család tagjai szedték össze a hulladékot. Az ottani virágágyásokat is megtisztították a gáztló és a gyomtól.

után a vadászok részéről ez lenne a minimum, tette hozzá a polgármester. A képviselők egyetértettek abban, hogy folytatódjanak a tárgyalások a vadászok képviselőivel e feltételek mentén.

A polgármester tájékoztatott arról is, hogy időközben ismét visszakért az eredeti tulajdonos (Ambrus Róbert) nevére az a telek a sportöltöző mellett, amelyet az törvényellenesen átruházott a Kisszigeti Vadászársaságra (spoločnosť). Erre azután került sor, hogy Vajka község jogi lépéseket tett elővásárlási jogának érvényesítése érdekében.

Már korábban írtunk arról, hogy az építészeti hivatal is helyszíni szemlélet tartott. Ezután Álló Donát közölte, nem az a cél, hogy bármit is lebontassanak. De az esetleges rendezéshez végső soron képviselő-testületi döntésre lesz szükség, mivel a vadászok több engedély nélküli építménye az önkormányzat telkén, vagy társtulajdonban lévő parcellán található. A polgármester tavaly a csatabárd elásását javasolta, azt, hogy a vadászok adják vissza az épületet a falunak, majd az önkormányzat 1 euróért bérbe adná nekik. Álló Donát szerint így mindenki elégedett lehetne.

Vajkán így szavaztunk

A volt kormányfő és eddigi házelnök Peter Pellegrini lesz június 15-től Szlovákia új államfője. A szlovákiai elnökválasztás április 6-án tartott második fordulóját Peter Pellegrini nyerte a szavazatok 53,12%-ával (1 409 255 voks), Ivan Korčok volt külügyminiszter 46,8%-kal (1 243 709 szavazat) lett második. Országosan a részvétel a második közből 61,14%-os volt, míg az első fordulóban mindössze a jogosultak 51,9 százaléka voksolt.

A március 23-i első fordulóban országosan még Korčok nyert 42,48 százalékkal, Pellegrini 37,05%-kal mögötte végzett. Štefan Harabin 11,74 százalékkal lett harmadik, Forró Krisztián, a Magyar Szövetség elnöke a negyedik helyen végzett 2,91 százalékkal. Forró bejelentette, hogy a 2. körben Pellegrinit támogatja.

Vajkán az első fordulóban a szavazási kedv az országosnál kissé magasabb, 53%-os volt. A névjegyzékben 436 választó szerepelt, ami csaknem annyi, mint a teljes összlakosság. Közülük 233-an szavaztak is. A szavazók számát az duzzasztotta fel, hogy 77-en választói igazolvánnyal voksoltak. Az eredmény így alakult: Ivan Korčok 105 szavazat (45%), Peter Pellegrini 47 (20%), Forró Krisztián 46 (19,7%), Š. Harabin 18 (7,2%), I. Matovič 6 (2,6%), P. Dubovský 5 (2%), J. Kubiš 4 (1,7%).

Községünkben a második forduló 10 százalékkal megugrott a részvétel és elérte a 63,7%-ot. 493 választópolgárt regisztráltak, közülük 314-en éltek szavazati jogukkal. Még többen, összesen 138-an szavaztak választói igazolvánnyal. A végső sorrend: Ivan Korčok 172 szavazat (54,7%) és Peter Pellegrini 142 (45,2%).

Gyermeknap június 1-én

A vajkai futballpályán rendezik meg június elsején a Gyermeknapot, ahol 9 órától várják a legkisebbeket és a szülőiket. A rendezvényt a kulturális és sportbizottság a helyi önkéntes tűzoltó-szervezettel közösen szervezi meg. Szervezési feladatokkal a helyi önkéntes tűzoltók, lovaglásra is lesz lehetőség, a somorjai birkózók szintén bemutatkoznak. Sportversenyek is lesznek, értékes díjakat nyerhetnek a legügyesebbek, továbbá légvár és arcfestés is várja a kicsiket. A vajkai önkormányzat szeretettel meghív minden érdeklődőt.

EP-választás június 8-án

Június 8-án lesznek Szlovákiában a választások az Európa-parlamentbe. A szavazók 15 szlovákiai EP-képviselő személyéről döntenek, akiknek a megbízatása 5 évre szól. A szavazólapon maximálisan 2 képviselő nevét lehet bekarnakázni. Aki nem az állandó lakhelyén akar szavazni, az előzetesen igényelhet választói igazolványt. Személyesen egészen június 7-ig kérhető ügyfélfogadási időben abban a községi hivatalban, ahol az illetőnek az állandó lakhelye van. A választóhelyiségek 7 órától 22 óráig tartanak nyitva.

Ügyfélfogadás a község házában

Hétfő: 8.30 – 12.00 13.00 – 16.00
Szerda: 8.30 – 12.00 13.00 – 16.30
Péntek: 8.30 – 12.00 13.00 – 14.00
Elérhetőségek: +421 (0)31 5548 181, 0911 397 833
Anyakönyv: +421 (0)31 5548 186, 0911 397 833
E-mail: obecvojka@gmail.com

A POLGÁRMESTER FOGADÓÓRÁI

Szerda: 8.30 – 12.00 13.00 – 16.00
Péntek: 8.30 – 12.00 13.00 – 14.00
Előzetes telefonos egyeztetés alapján más napokon is.

Tudnivalók a papírhulladékról

A háztartásokban feleslegessé vált papírhulladékot 2024-ben legközelebb június 14-én gyűjtik össze és szállítják el. A későbbi időpontokról tájékoztatjuk a lakosságot.

Műanyag hulladék gyűjtése

A községi hivatal tájékoztatja a lakosságot, hogy a műanyag hulladék gyűjtése 2024. június 11-én lesz. A következő időpontokról idejében tájékoztatunk.

A hulladékgyűjtő udvarról

A Községi Hivatal tájékoztatja a lakosságot, hogy az ideiglenes hulladékgyűjtő udvar 2024 márciusától minden szombaton 9.00 és 11.00 óra között lesz nyitva.

Óvodai beíratkozás

A vajkai Magyar Tannyelvű Óvoda igazgatója értesíti a Tisztelt Szülőket, hogy a gyermekek óvodai beíratása a 2024/2025-ös tanévre 2024. május 2-től május 31-ig tart.

A beíratkozáshoz szükséges dokumentumok letölthetők a község honlapjáról www.vojkanaddunajom.sk, illetve személyesen is átvehetők az óvodában munkanapokon 15 órától 16.30-ig.

Az aláírt, kitöltött kérvény, valamint a gyermek egészségi állapotára vonatkozó igazolás leadható személyesen

az óvodában, e-mailben msvojkanaddunajom@gmail.com, illetve postán a következő címre:

Materská škola s VJM -Magyar Tannyelvű Óvoda, 93031 Vojka nad Dunajom 219.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Szülőket, hogy ha a gyermeke 2024. augusztus 31-ig betölti 5. életévét, akkor számára a 2024/2025-ös tanévtől az óvodalátogatás kötelező.

A gyermek óvodai felvételéről szóló írásos határozatot 2024. június 30-ig postai úton kézbesítik.

Örökzöld és új témákról is tárgyaltak

Régi és új témák egyaránt szerepeltek a vajkai önkormányzat idei első ülésén április 10-én.

Egy órán át megint téma volt a Kertalja utcában a pizzéria után található 425/1. számú községi tulajdonú parcella bérbeadásának függőben lévő ügye. Az önkormányzat tulajdonjogát a telekre a bíróság 2022. márciusában erősítette meg, miután 5 éves pereskedés után a pert kezdeményező és a falu tulajdonjogát kétségbevonó Vajkai Közbirtokosság elvesztette a pert. Azóta nem sikerült megállapodni a községi telek használatának feltételeiről. Hárman az érintettek közül, **Kmotrik József, Varga László és Pajli Tibor** jelen voltak a gyűlésen. **Álló Donát** polgármester beszámolt arról, hogy az önkormányzat a község jogi képviselője által kidolgozott értesítést küldött a leendő bérlőknek a parcella ügyében. Ezt az tette szükségessé, hogy novembertől módosult a községek vagyonának kezeléséről szóló törvény. Szigorodtak nemcsak a bérbeadás, hanem a fekete építkezések legalizálásának feltételei is. A polgármester az ülésen közölte: *nem írta alá a novemberi ülésen megszavazott határozat egy részét, mert az törvényellenes, és nem a falu érdekeit szolgálja.* Elmondta, levelet kapott Pajli Tibortól, aki önkényeskedéssel és törvénysértéssel vádolta meg a polgármestert. A polgármester levélben válaszolt, és ezzel az ügyet részéről lezártak tekinti. Pajli úr kifogásolta, hogy miért szerepel a neve kiemelten az újságban.

A polgármester beszámolt a szóban forgó parcella geometriai beméréséről, az eredmény *1.656 m², ennek alapján kijavították a kataszterben szereplő helytelen adatot.* Ezután kerülhet sor arra, hogy az érdeklődők között elosztják a bérlendő telkeket.

Nagy Attila és Szurma Tibor személyében két fiatalember is jelentkezett a lapunkban decemberben közzétett felhívásra. Ebben a községi hivatal önkéntest keresett rendszeres fűnyírásra a futballpályán és a környékén. Az erre a célra tujonnan beszerzett fűnyíró kistraktort és az üzemanyagot a község biztosítja, a két fiatal pedig ingyenesen tartja rendben a foci pályát. Álló Donát polgármester a legutóbbi gyűlésen nagylelkű segítségüket példamutatónak nevezte.

A bemérés során kiderült, hogy ezen a községi parcellán illegális építmények is vannak, ezért az építészeti felügyelet is szemlét tart.

Álló Donát az új helyzetben 3 megoldási lehetőséget vázolt fel: *az érintett családok megveszik, vagy bérbe veszik a községi telket, vagy eltávolítják az illegális építményeket – kiüritik azt, és a falu fogja használni.* A bérleti díj a szakértői vélemény szerint akár 6 euró is lehet négyzetméterenként, de ezt Kmotrik József sokallotta, ezért ő inkább megvinné a falutól az általa használt részt. *„De 20 év után most ne csináljanak belőlünk rablókat és csalókat”* - tette hozzá. A polgármester szerint most *„rendet csinálunk a bírósági döntés után, mivel ez a község telke”*. Az ügy rendezését korábban a falu főellenőre is szorgalmazta. Varga László békülékeny hangnemet ütött meg, mondván, hogy *„ezt az ügyet rendbe kell rakni”*. Kijelentette, hogy ő hamarosan kíméleti a fekete építményeit. Pajli Tibor állította, hogy neki a közbirtokossággal van szerződése. A jogi realitás az, hogy ez a falu telke, érvelt a polgármester. A képviselő

egyhangúlag megszavazták, hogy a község rendeljen meg szakértői véleményt a bérleti díj, illetve a parcella értékének a megállapítására, de csak miután megtörténik a korrekció a telekkönyvben, mivel ott nagyobb telek van bejegyezve. A polgármester lapunknak úgy nyilatkozott, *ha egyesek nem húzták volna az időt értelmetlen feljelentésekkel, perekkel és különböző feltételek támasztásával, már rég aláírhatták volna pl. a község által korábban javasolt, előnyösebb bérleti szerződést még a régi törvény alapján. Mindenki sokkal jobban járt volna* - mondta a polgármester.

Többlettel zárt a tavalyi községi költségvetés. A tavalyi költségvetés teljesítését értékelő záróbeszámolást **Kliner Márta** ismertette. Vajka 2023-as gazdálkodása többletet mutat, a 45 718 eurós összeg a főellenőrt javaslatára a tartalékalapot gyarapítja a 2024-es költségvetésben.

Pályázati pénzekből is lesznek fejlesztések. Álló Donát beszámolt arról, hogy ismét több pályázatot adott be az önkormányzat. Az idei *Szent István-napra az Interreg-program keretében igényelték, és szereztek 18 500 eurós támogatást.* Az Agropromeň forrásból mintegy 15 ezer eurós dotációt kértek az óvodaudvari játszótér bővítésére. Egy másik, mintegy 7 500 eurós támogatásból fedeznék a falu felvénen található park és játszótér felújítását és bővítését a panzió felé, ahol a későbbiekben új fitness elemekkel is számolnak. Az önkéntes tűzoltószervezetnek 1 400 eurós dotációt szavaztak meg, továbbá eszközbeszerzésre és a tűzoltószertár felújításának befejezésére 73 423 eurós támogatást nyert a falu határon átnyúló pályázat keretében. Nagyszombat megyétől az önkormányzat 1250 eurós dotációt kapott a nyugdíjasnapra. Álló Donát beszámolt arról, hogy a *Slovanet Kft.-vel történt megállapodás után a társaság még az idén optikai kábellel látja el községünket.*

Legyen tiszta újra a Duna, mert a miénk! Csatlakozzatok a kezdeményezéshez! Ennek a jelzésnek a jegyében szervezett önkéntes szemétyűjtést a Csallóköz Natúrpark Polgári Társulás. Vajka község a szervezett tagjaként szintén bekapcsolódott a tavaszi nagytakarításba. Egy vajkai csapat is hozzájárult április 13-án a faluban és a környéken, főleg a kanális mentén és a töltésnél eldobált szemét összegyűjtéséhez. A cél az volt, hogy megtisztítsák a Duna-mentét, a kanális partokat, a töltéseket és a szélfogókat Somorjától egészen Csicsóig.

Együtt emlékeztek

Álló Donát polgármester vezetésével 5-tagú vajkai csoport vett részt március 15-én az 1848-as magyar szabadságharcban esett hősofokról megemlékező ünnepségen a székelyföldi Kézdiszentkereszten. A látogatásra a Kovászna megyei község polgármesterének, **Páll Endrének** a meghívására került sor. A vajkai küldöttség Lesenceistvánd testvértelepülés **Tóth Csaba** polgármester vezette delegációjával együtt vett részt az ünnepi eseményen.

Kishírek

A községi kamerarendszer projektje elkészült, de ezt kibővíti annak kapcsán, hogy újra lehet pályázni ilyen célra a belügyminisztériumnál. Sikeres pályázat esetén így nem a községet terhelik a költségek, és a tervezettnél több kamera is kihelyezhető. A jelenlegi projekt 13 kamera felszerelésével számol, többek között a községházánál, a temetőnél és a vendéglőnél.

Nagy Imre alpolgármester javasolta az áprilisi önkormányzati ülésen, hogy állítsanak kopjafát Trianonra emlékezve. Az emlékművet a felső kistemetőben helyeznék el, hogy az emléktájként emlékeztesse a fiatal nemzedéket erre a történelmi nemzeti tragédiára.

Ludovít Hanák és Denisa panaszával is foglalkoztak a képviselők. A templommal szemközti házban lakó pár azt nehezményezte, hogy az önkormányzat eltávolította az előkertjükön kihelyezett gránitköveket, amelyekkel a zöldsávot védték az illetéktelenül parkolóktól. A hivatal többször felszólította őket a közlekedésbiztonság szempontjából veszélyes kövek eltávolítására. Ezért kellett intézkednie az önkormányzatnak a törvény alapján. A képviselők megerősítették korábbi határozatukat, miszerint a közlekedés biztonsága érdekében el kellett távolítani az útszélre kihelyezett akadályokat.

Monika Kováčová lakos busz-közlekedéssel kapcsolatos panaszát is megtárgyalták, és tudomásul vették a képviselők. A közelmúltban Vajkára költözött hölgy katasztrófálisnak nevezte a helyzetet, legfőképpen a hétvégeken, de a hét közben is. Kérte, hogy az önkormányzat foglalkozzon a kérdéssel, de a gyűlésen nem volt jelen. Álló Donátnak sem sikerült találokznia a reklámáló hölgygel, de levélben válaszolt neki. A polgármester rámutatott: már volt próbálkozás, hogy a falu üzemeltesse a buszszót, de az kirívóan gazdaságtalan volt, és nagy ráfizetéssel járt. Referendumon kellene dönteni arról, hogy a község újabb belevágon-e a buszjárat működtetésébe, mert ez a polgármester szerint azzal járna, hogy lényegesen fel kellene emelni az ingatlanadót.

Falunk szülöttjére, Khin Antalra emlékeztünk

(Folytatás az 1. oldalról)

amelynek első igazgatója volt 1940-ig. Az általa alapított múzeum ma Dunaszerdahelyen működik, ahova a somorjai múzeum szinte teljes gyűjteménye átköltözött. Somorján is ápolják Khin Antal örökségét: *neveztek el Khin Antaltól padot, utcát és tavalytól működik a magyar gimnáziumban a nevét viselő szakkör is. A Somorjai Honismereti Ház falán domborművet avattak az emlékére.* Pár hónappal 90. születésnapja előtt 1973. november 12-én hunyt el. Hamvait 1973. december 21-én a Farkasréti temető 27. parcellájában helyezték el.

A Khin-elődök a vizahalászatban jeleskedtek

Novák Veronika levéltáros előadásából kiderült az is, hogy milyen régi időkre nyúlik vissza a vajkai halászat története. Khin Antal szülei, **Khin Lajos és Pápay (vagy Tápay) Mari** -ő Jókáról származik, 1882. október 4-én kötöttek házasságot és Vajkán laktak. Khin Lajos szülei, Antonius Khin 1859-ben született, felesége Eli-sabeth Vizi Somorjából származik. Antonius szülei, Khin Laurencius és Feiber Katalin somorjai polgárok voltak, akik **bérelték a halászati jogot.** A feljegyzések szerint Khin Antal édesapja, **Khin Lajos a 20. század legismertebb dunai halásza volt.** Novák Veronika előadásában utalt arra, hogy a vajkai halászatról már a 1710-as évből vannak feljegyzések. Somorja és Vajka ezidőtájt szerződésben rögzítette, hogy a vizahalászat jogát Vajka kapja, mivel kifogásukhoz csak a vajkai halászok rendelkeznek megfelelő eszközökkel. Somorjának akkor nem volt halászcélja. Kutatásai alapján a

Khin családnevet először az 1600-as évek legvégén említik az anyakönyvi bejegyzések. Az 1828-as magyarországi országos összeírásban már biztosan szerepelt Khin nevű család Somorjában, bár akkor, mint Kiin vezetéknev fordult elő. Kiin Lőrinc már adófizető, halászati joggal rendelkező halászmesterként szerepel az összeírásban. Az előadásból megtudhattuk, hogy a vizahalászati jogot bérli Khin-elődök jómódúak lehetettek, hiszen az adókimutatások szerint a harmadik legmagasabb adót fizették Somorján.

Nagy Iván: Munkássága múzeumunk becses öröksége

Nagy Iván, a Csallóközi Múzeum igazgatója Khin Antal csallóközi halászati kutatásait ismertette. Hermann Ottó természetkutató és Alapi Gyula levéltáros után Khin Antal foglalkozott a legtöbbet a csallóközi halászatral. *Rendkívül sok, érdekes anyaggal bővítette ismereteinket.* Munkássága kiterjedt az ártéri erdőkben folyó állattartás és vadászat dokumentálására, de emellett a népszokásokat is lejegyezte. Felvétele örökölte meg az úszómalmokat, a halásztanyákról kultúrtörténeti feljegyzést írt. Rengeteget publikált különféle szaklapokban, rajzai, felvételei a Csallóközi Múzeum örökségét képezik. Különböző halászati módszerekről készített feljegyzést, például a vizahalászatról. A Vaskapu-szoros megépítése előtt a Duna tele volt vízával, egészen a Csallóköz-ig felúsztak. De az erőmű üzembe helyezése után, hallépcső hiányában a vizák száma drasztikusan csökkent a Dunában. Khin Antal külön foglalkozott a Csallóközben leggyakrabban

Khin Antal: „A nagyapámról ma itt sok újdonságot megtudtam“

Régi halászati eszközök gyűjtése

A leendő Khin Antal emlékszoba létrehozása és berendezése érdekében a vajkai önkormányzat a Vajk Polgári Társulással közösen gyűjtést indított. Bízunk abban, hogy összefogással sikerülhet összegyűjteni, megmenteni falunkban és a környéken a házaknál még fellelhető régi, akár megrongálódott halászati tárgyakat, szerszámokat, eszközöket, ladikokat, evezőket, táplikat, szapukat, egyéb kallódó, porosodó régi tárgyakat, halászati temájú, vagy vajkai vonatkozású régi okiratokat, dokumentumokat, újságokat, leveleket, de adományozhatnak régi bútordarabokat, hímzett falvédőket, terítőket, mozsarakat, régi, sérült lakberendezési tárgyakat is. Ezek a hagyományos csallóközi halászati emlékszoba díszei lehetnek. Az adományozók a vajkai községhez járulhatnak adakozási szándékkal. A kiállításra kerülő tárgyakon, természetesen, fel lesz tüntetve az adományozó neve is.

előforduló többi halfajtával is, mint a kecsge, a ponty, a compó, a mána és a keszeg. Részletesen leírta, milyen a jó hal, írt a csikászokról és a pákászokról. Khin Antal részletesen leírta a harcra kutyogtatást, amely még ma is divik Bős környékén.

Álló Donát:

Khin Antal emlékszobát szeretnénk

Az ünnepség zárásaként **Álló Donát, Vajka** polgármestere a további tervekről is beszélt. Köszönetet mondott mindenkinek, aki segített abban, hogy a Khin Antal munkásságát méltató emlékünnepség létrejöhetett. Elmondta, hogy a Csallóköz Natúrpark keretében egy bemutatóközpontt szeretnének létrehozni a faluban, **amelynek részét képezné a Khin Antal emlékszoba.** A turizmus fellendítése is a célunk, *ez a jövő és ebbe illeszkedik be az is, hogy nem hagyjuk feledésbe merülni Khin Antal örökségét* - mondta. A bőszi vízerőmű megépítése óta Vajka – Doborgazzal és Bodakkal együtt – speciális helyzetben van, két víz, a Duna régi medre és a bőszi felvízcsatorna közé szorult, ecsetelte Vajka sajátos helyzetét. Úgy vélte, új idegenforgalmi lehetőségeket nyithat az ún. Kísszigetre került falvaknak a szomszédos Doborgazt és a magyarországi Dunakilitit összekötő kerékpáros – és gyalogoshíd átadá-

sa. *Ezt az egyedülálló adottságokkal rendelkező területet, a szárazföldi Duna-deltát szeretnénk megmutatni az ide látogatóknak,* mondta Vajka polgármestere.

„A nagyapámról ma itt sok újdonságot megtudtam“

Az ünnepség végén a polgármester megköszönte az értékes és sok újdonsággal szolgáló előadásokat. Khin Antal unokájának pedig azt, hogy jelenléttel megtisztelte a rendezvényt. Khin András ajándékosmagot vehetett át a polgármestertől. Többek között *5 vajkai mézfajtából és propoliszból álló kollekciót kapott, amelyek Szalay Artúr vajkai méhésztől származnak.* Khin András válaszában megköszönte a kedves fogadtatást és az ajándékot. Mint mondta, nagy érdeklődéssel hallgatta az előadásokat. **Hat éves volt, amikor nagyapja meghalt, sok emléke nincs, és restelli, hogy eddig milyen keveset tudott az ő munkásságáról, ezért nagyon örül annak a sok információnak, amit most itt hallott.** Megtudtuk, hogy Vajkán már legalább húsz éve nem járt, de gyermekkorában sok időt töltött a szomszédos Doborgazon. Khin Antal testvérénél, Nina néninél.

Krónika

Születések

Lucia Krepsová

Elhalálozások

Domsi Mihály (72 éves)

Ésküvő

Mgr.art. Martina Štefanatná

– Dragan Dragan

VAJKAI ÚJSÁG – Kiadja: Vajka Község Önkormányzata, a kiadó azonosító száma: 00305812 / Időszaki kiadvány / Főszerkesztő: P. Vonyik Erzsébet / Fotók: Somogyi Tibor / Nyomdai előkészítés: PG / A Szerkesztőség címe: Vajkai Községi Hivatal, 930 31 Vajka 150. / email: vajkapress@gmail.com / Nyomda: Valeur Kft. Dunaszerdahely / Lapterjesztés: Községi Hivatal / Engedélyezte az SZK Kulturális Minisztériuma / Nyilvántartási szám: EV 5441/16 / ISSN 2453-9848 / Ingyenpéldány